

Oikeusministeriö

Dnro VN/18255/2021

FA:n lausunto julkisyhteisön vahingonkorvausvastuuta koskevan lainsäädännön uudistamista koskevasta työryhmämietinnöstä

Finanssiala ry:n (FA) jäsenistä vakuutusyhtiöt hoitavat julkista hallintotehtävälakisääteisten vakuutusten osalta. Lisäksi vakuutusyhtiöt toimivat julkisyhteisöjen vahingonkorvausvastuun osalta myös vakuuttajina. FA pitää mietintöä hyvin valmisteltuna ja muutosehdotuksia pääosin hyvin perusteltuina, mutta kiinnittää huomiota siihen, että vastuuvakuuttamisen näkökulmasta vahingonkorvausta koskevien säännösten tulisi olla riittävän selkeitä ja ennustettavia vastuuriskien vakuuttamiseksi.

Vahingonkorvauslakiin ehdotetaan lisättäväksi yleinen säännös (3 luvun 7 §) julkisyhteisön velvollisuudesta korvata vahinko, joka on aiheutettu Suomea sitovassa ihmisoikeussopimuksessa turvatus ihmisoikeuden ja perustuslaissa turvatus perusoikeuden loukkauksesta. Säännös on uusi, joten yhtenäisen soveltamiskäytännön varmistamiseksi FA toivoisi perusteluissa tuotavan riittävän selvästi esiin, miten aineettomien vahinkojen korvausmäärät määritellään. Vakuutusalan kannalta pykälän yleisluontoinen kirjoitustapa on ongelmallinen. Riskinä on, että korvauksia arvioitaessa niistä muodostuisi rangaistusluonteisia seuraamuksia, jotka eivät ole vakuuttamiskelpoisia. FA kannattaa tämän säännöksen osalta muissa henkilövahingoissa käytettyjen taulukoiden, kuten henkilövahinkoasiain neuvottelukunnan suositusten soveltamista, koska ne luovat ennustettavan ja vakuuttamiskelpoisen perustan riskin vakuuttamiselle.

Esityksessä vahingonkorvauslain 3 luvun 4 §:n mukaan korvausta ei voitaisi enää evätä, jos vahingon kärsinyt on laiminlyönyt pätevältä syytä hakea oikaisua tai muutosta vahinkoa aiheuttaneeseen viranomaispäätökseen siltä osin kuin epäämistä voitaisiin olosuhteet huomioon ottaen pitää kohtuuttomana. FA haluaa tuoda esiin, että vastuuvakuutuksen riskin arvioinnin kannalta kohtuusharkinta on ongelmallista. Pykäläehdotus jättää tulkinnanvaraa mm. sen suhteen mitä pidetään virheellisenä päätöksenä ja miten arvioidaan pätevä syy. FA toivookin, että perusteluissa otettaisiin tarkemmin kantaa siihen, miten käytännössä kohtuusharkintaa tehdään esimerkiksi tilanteessa, jossa vahingonkärsijä ei ole jostain syystä hakenut muutosta päätökseen.

FINANSSIALA RY

Hannu Ijäs